

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 17C/120/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7106219912
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Mazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2017:7106219912.23

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Alenou Mazúrovou v spore žalobcu: O.. Š. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX W., zast. PRO iURE - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Zámocká 32, 811 01 Bratislava, IČO: 36 869 830, proti žalovanému: Chemko, a. s. Slovakia, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 210 625, zast. Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom kpt. Nálepku 17, 040 01 Košice, o zaplatenie 134.397,20 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný z a p l a t i ť žalobcovi 18.361 Eur a úrok z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 83 Eur od 25.7.2006 a zo sumy 18.278 Eur od 6.12.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému a štátu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podanou žalobou došlou súdu dňa 26.7.2006 sa domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť mu sumu 134.397,20 Eur (4.048.850 Sk) s 8 % úrokom z omeškania od 25.07.2006 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že od svojho nástupu na pracovné miesto OVaV u žalovaného sa úspešne podieľal na riešení kvality fenolformaldehydových živíc. Dňa 17.09.2003 žalobca spolu s O.. C. U. a O.. H. P. podal prihlášku vynálezu: Spôsob prípravy fenolformaldehydovej živice, s percentuálnym podielom na jeho vytvorení - žalobca 70%, O.. C. U. 10% a O.. H. P. 20%. Právo na riešenie, z dôvodu, že žalobca bol zamestnancom žalovaného, prešlo na žalovaného. Žalobca splnil svoju povinnosť písomne upovedomiť a odovzdať žalovanému všetky podklady potrebné na posúdenie zamestnaneckého vynálezu. Žalovaný listom č. 2322-2000/10 zo dňa 21.11.2003, na základe odborného vyjadrenia vedúceho PVFL zo dňa 10.11.2003, po zohľadnení skutočností, že vynález je priemyselne využiteľný v podmienkach žalovaného, oznámil, že v súlade s § 11 zákona č. 435/2001 Z.z. v znení zákona č. 402/2002 Z.z. uplatňuje právo na riešenie obsiahnuté v PV 01/03. Zároveň sa zaviazal uzavrieť s pôvodcami zmluvu o prijatí ponuky riešenia. Žalovaný si uplatnil právo na riešenie len voči žalobcovi a O.. C. U., čím sa pomer na vytvorení vynálezu pôvodcov percentuálne zmenil - žalobca 87,5% a O.. C. U. 12,5%. Žalovaný návrh zmluvy zaslal žalobcovi po uplynutí dvoch rokov po uplatnení práva na riešenie ako prílohu listu zo dňa 04.10.2005. Žalovaný stanovil ekonomický prínos vynálezu spôsobom, že bez využívania patentu by nebolo možné vyrábať fenolické živice o takej kvalite, aby boli umiestniteľné na trhu. Žalovaný stanovil celkovú výšku odmeny na sumu 3.123,81 Eur (94.108 Sk), s čím žalobca nesúhlasil a navrhol rokovanie za účelom dojednania obsahu zmluvy a primeranej odmeny. Žalovaný neakceptoval návrh žalobcu na vypracovanie znaleckého posudku, ktorým by sa určil technický a hospodársky význam vynálezu a prínos dosiahnutý jeho využitím alebo iným uplatnením. Žalobca pri vytvorení vynálezu prekročil svoje služobné povinnosti o 79%. Žalobca mal za to, že pri určovaní optimálnych odmien zamestnaneckých vynálezov treba prihliadať na vykonávacie predpisy a praktiky najmä v Nemecku, kde boli tieto postupy vypracované

a doplňované najpodrobnejšie v porovnaní s ostatnými krajinami. Žalobca požiadal znalca O.. O. S. o stanovenie odmeny pôvodcu vynálezu žalobcu za riešenie vynálezu s názvom Spôsob prípravy fenolformaldehýdovej živice, prihláseného žalovaným pod zn. sp. PP 1631-2003, ktorý pri určení výšky odmeny použil tzv. metódu formou licenčného poplatku, ktorej podstatou je stanovenie licenčného poplatku za každý vyrobený kus, ktorého výrobný postup je predmetom vynálezu, a to za určitú časovú jednotku, najčastejšie rok. Odmenu za využívanie vynálezu v rokoch 2004 a 2005 vypočítanú z ceny výrobku v úrovni bez DPH stanovil znalec vo výške 4.048.850 Sk. Percento licenčného poplatku bolo znaleckým odhadom stanovené vo výške 3%.

2. Žalobca na preukázanie svojho nároku spolu so žalobou doručil prihlášku vynálezu, výpis z databázy Úradu priemyselného vlastníctva SR o podaní prihlášky vynálezu č. PP 1631-2003, Smernicu generálneho riaditeľa CHEMZA, a.s. Strážske S-05/2003-OR, rozhodnutie PV 01/2003 zo dňa 21.11.2003, list - návrh zmluvy zo dňa 4.10.2005 spolu s prílohami: Zmluva o prijatí ponuky a odmeny za vynález a zlepšovací návrh a Stanovenie ekonomického prínosu vynálezu, Stanovisko k listu zo dňa 13.10.2005 s prílohou, Znalecký posudok č. 2/2006.

3. Žalobca použil nasledovné prostriedky procesného útoku: skutkové tvrdenia uvedené v žalobe, návrhy na vykonanie vyššie citovaných dôkazov, návrh na vykonanie dôkazu svedeckou výpoveďou, návrh na vykonanie listinných dôkazov: rozsudok Krajského súdu v Brne č.k. 23C/38/94-209, pracovný materiál Výskum a vývoj a transfer dosiahnutých výsledkov, ftc. žaloby vo veci 27Cb/204/2007, vedenej na Okresnom súde Košice I spolu s prílohami, Správa komisie o prínosoch vynálezu PV 1/2003 zo dňa 14.01.2008, Správa vyhodnotenie PV 1/2003 zo dňa 07.12.2007, Smernica generálneho riaditeľa S- /2005-OR (neriadený dokument- pracovný výtlačok).

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním zo dňa 21.1.2008, v ktorom uviedol, že žalobca je spoluautorom vynálezu, ktorého prihláška je evidovaná v registri ÚPV SR pod č. 1631 - 2003. Žalovaný si uplatnil právo na riešenie. Nesúhlasil s názorom žalobcu, podľa ktorého sa uplatnením práva na riešenie percentuálne zmenil pomer na vytvorení vynálezu pôvodcov a podiel žalobcu sa zvýšil, nakoľko pôvodcovstvo sa neprevádza a O.. H. P. nebol v čase uplatnenia práva na riešenie zamestnancom žalovaného. Preto je O.. H. P. oprávnený samostatne ako spolupôvodca vynálezu využívať ho vo vlastnom mene a disponovať ním v rozsahu ust. zákona č. 435/2001 Z.z.. Tvrdil, že pomer na vytvorení vynálezu sa nezmenil a žalobcov podiel na vytvorení vynálezu je 70 %. Žalovaný namietal, že by dal prísľub na uzatvorenie zmluvy o prijatí ponuky riešenia. Podľa žalovaného by pred vyhodnotením prvého roka využívania vynálezu nebolo možné vyplatiť odmenu, nakoľko sa nedal stanoviť prínos dosiahnutý využívaním vynálezu. Mal zato, že žalobca skreslil vyjadrenia zamestnanca žalovaného, ktorý uviedol, že pri stanovovaní prínosu sa vychádzalo z podmienky, podľa ktorej by bez využívania patentu nebolo možné. Takýto prístup bol zvolený z dôvodu, že výroba tovarov, ktoré boli produkované s použitím patentu bola stratová, pritom nešlo o vytvorenie novej výroby, ale o nahradenie staršieho výrobku novým. Žalovaný nerokoval so žalobcom o výške odmeny, nakoľko žalobca požadoval odmenu vyššiu ako požaduje žalobou. Vypracovanie znaleckého posudku nepovažoval žalovaný za potrebné s poukazom na internú normu. Žalovaný poprel prekročenie pracovných povinností v rozsahu uvedenom žalobcom. Predstavenstvo žalovaného z dôvodu zjavnej a hrubej chyby pri stanovovaní prekročenia pracovných povinností žalobcom menovalo komisiu, ktorá opätovne stanovila rozsah prekročenia povinností žalobcu na 35%, ktorý vzhľadom na jeho špecifické pracovné zaradenie, by malo byť ešte nižšie alebo nulové. Náplňou práce žalobcu bola aj zlepšovateľská a vynálezcovská činnosť, za ktorú bol aj odmeňovaný. Komisia žalovaného zhodnotila technický význam patentu podľa smernice ako čiastkové zlepšenie základných technických charakteristík, ktoré sú rozhodujúce pre posudzovanie výroby a technologické postupy; zmena jedného parametru postupu, jednej operácie postupu, jednej zložky receptúry; zdôvodnenie je na úrovni známych teoretických poučiek (súhrn známych riešení); využitie riešenia obmedzené na jedno zariadenie v spoločnosti; na využitie riešenia nie sú potrebné podstatné zmeny v existujúcej výrobe. Podľa žalovaného má žalobca nárok na 1.294 Sk. Žalovaný namietal predložený znalecký posudok z dôvodu, že nerieši technický ani ekonomický problém týkajúci sa výroby výrobkov. Znalec sa nevyjadril k spôsobu výpočtu prínosu z obratu, keď žalobca mal vedomosť o stratovej výrobe. Žalovaný považoval znalecký posudok predložený žalobcom za nepoužiteľný. Žalovaný ďalej namietal potrebu a oprávnenosť analogického použitia ustanovenia nemeckých právnych predpisov pri určovaní odmeny za vynález pre neprípustnosť analógie iuris a výkladu pomocou praxe a vykonávacích predpisov iného štátu. Poukázal na interný normatívny predpis - Smernica generálneho riaditeľa S-05/2003-OR, ktorý ako interný normatívny akt zamestnávateľa

je záväzný pre zamestnanca ako aj pre zamestnávateľa, a ktorým sa pri určovaní výšky odmeny riadil. Táto norma obsahuje aj postup na výpočet prínosu z využívania vynálezu žalobcu. Žalovaný porovnal prínos vynálezu na základe porovnania pridanej hodnoty referenčného výrobku a výrobkov vyrábaných na základe vynálezu, po vynásobení produkcie jednotlivých výrobkov. Po porovnaní oproti referenčnému výrobku sa za rok 2004 zistilo zníženie pridanej hodnoty, a za rok 2005 pri zohľadnení inflácie opätovné zníženie pridanej hodnoty. Postup výroby navrhovaný žalobcom v patentovom nároku je len zovšeobecneným postupom uvedeného v tomto materiáli. Žalovaný uviedol, že daný postup mu bol známy a bol súčasťou jeho know-how, pred návrhom žalobcu, ale nemal záujem patentovať skorší postup, z dôvodu utajenia know-how ako lepšiu spôsob ochrany priemyselného vlastníctva. Na základe požiadavky trhu bola žalobcovi zadaná cieľová úloha za použitia predchádzajúceho výskumu a výsledkov žalovaného, prispôsobiť a aplikovať výrobu živíc na výrobné podmienky žalovaného, za čo mu bola vyplatená odmena. Podľa žalovaného využívanie vynálezu podľa analýz neprinieslo ani zlepšenie hospodárskeho výsledku v oblasti fenolických živíc, naopak zvýšenie výrobných nákladov. Tvrdenie žalobcu, že vďaka kvalite jeho výrobku bol zvýšený obrát, považoval žalovaný za nepodložené a dodal, že ide o výrobky používané na ďalšiu výrobu izolačných materiálov v oblasti stavebníctva (zatepfovanie stavieb), ktoré zaznamenali všeobecný nárast predaja. Od roku 2006 pri výrobe fenolických živíc vynález žalobcu žalovaný nepoužíva. Na základe uvedených žalovaný navrhol, aby súd priznal žalobcovi nárok na odmenu za využívanie vynálezu vo výške 5.467 Sk a v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť a žalobcovi náhradu trov konania nepriznať.

5. Žalovaný na preukázanie svojich skutkových tvrdení doručil tabuľky nákladov na surovinách a energiách, Smernicu generálneho riaditeľa S-05/2003-OR, popisy práce žalobcu zo dňa 27.03.2002, 02.05.2003, 20.04.2004 a 21.03.2005, Správa komisie o prínosoch vynálezu PV 1/2003 zo dňa 14.1.2008, navrhol vypočítať O.. G. T., O.. H. H..

6. Žalovaný použil nasledovné prostriedky procesnej obrany: skutkové tvrdenia uvedené vo vyjadrení zo dňa 21.01.2008, návrhy na vykonanie vyššie citovaných dôkazov, návrh na vykonanie dôkazu svedeckou výpoveďou, návrh na vykonanie listinných dôkazov: Popis práce žalobcu zo dňa 21.03.2005, 20.04.2004, 02.05.2003 a 27.03.2002, súvahy, výkaz ziskov a strát, kalkulované náklady, vyrábané množstvá, prehľad vynaložených nákladov na zavedenie výrobkov, návrh úloh RVT pre rok 2000, Vývoj PF živíc a ich aplikačných systémov č. 00/L302/RVT rok 2000, Vývoj PF živíc a ich aplikačných systémov č. 00/L302/RVT rok 2001, Vývoj PF živíc a ich aplikačných systémov č. 00/L302/RVT rok 2002, Zápis z oponentského konania úloh RVT za rok 2000, Zápis z oponentského konania úloh RVT za rok 2001, Zápis z oponentského konania úloh RVT za rok 2002, Zápis z oponentského konania úloh RVT za rok 2003, Vývoj živíc typu Fenochem č. 03/L101/RVT rok 2003, Vplyv podmienok prípravy FF živice na jej kvalitu (ZoD č. 3992), Rozšírenie sortimentu a zlepšenie ekonomiky malotonážnych lepidiel a živíc, Skutočne dosiahnutý prínos z výroby a predaja (2004-2006), Skutočne dosiahnutý prínos z výroby a predaja (2003-2005).

7. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, právne argumenty strán a za preukázané považuje nasledovné skutočnosti: Úradom priemyselného vlastníctva SR bol udelený patent č. 287841 pod názvom „Spôsob prípravy fenolformaldehydovej živice“ s dátumom prednosti 29.12.2003 a dátumom nadobudnutia účinku patentu dňa 05.12.2011. Pôvodcom vynálezu je žalobca, O.. C. U. a O.. H. P.. Žalobca vytvoril vynález v rámci plnenia úloh z pracovnoprávneho vzťahu a tak právo na riešenie prešlo na žalovaného ako na zamestnávateľa. Žalovaný si uplatnil právo na riešenie, v dôsledku ktorého vzniklo právo žalobcovi na primeranú odmenu. K dohode o výške odmeny nedošlo.

8. Súd vykonal dokazovanie hore uvedenými dôkazmi a to ich oboznámením, z predmetných dôkazov súd vychádzal a vyhodnotil skutkový stav, tak ako bolo vyššie uvedené.

9. Žalobca aj naďalej tvrdil, že sa podiel na riešení žalobcu voči žalovanému zmenil z dôvodu, že tretí spolupôvodca vynálezu O.. H. P. nebol v čase vytvorenia vynálezu zamestnancom žalovaného, čím právo na riešenie si ani žalovaný voči nemu nemohol uplatniť. Podiel žalobcu tak predstavuje 87,5 %. Mal za to, že zníženie percentuálneho prekročenia právomoci žalobcu zo strany žalovaného je iba účelové. Žalovaný využíva vynález na výrobu fenolformaldehydovej živice, spĺňajúcej najnovšie požiadavky na kvalitu. Podľa žalobcu hodnota tržieb žalovaného z predaja výrobku fenolformaldehydovej živice za roky 2004 a 2005 bola 200 mil. Sk a v rokoch 2006 a 2007 minimálne 210 mil. Sk. Trval na určení

výšky odmeny tzv. metódou licenčnej analógie. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Brne, sp. zn. 23C/38/94. Navrhol vypočítať O.. D. P. a vykonať znalecké dokazovanie.

10. Žalobcom navrhovaný svedok O.. D. P. k predmetu konania uviedol, že jeho povinnosťou ako vedúceho výskumu u žalovaného bolo stanoviť a ohraničiť služobnú povinnosť žalobcu na základe vlastného uváženia, ktoré bolo odsúhlasované výrobnotechnickým riaditeľom. Technické podklady si zháňal žalobca sám. Všetky pokusy žalobca vykonával na zariadeniach žalovaného. Žalobca bol po odchode O.. Q. zodpovedný za riešenie problematiky tohto konkrétneho vynálezu, ktoré bolo uložené ako úloha zo strany žalovaného. Úloha bola schválená vo vedení podniku.

11. Žalovaným navrhovaný svedok O.. H. H. k použitiu metódy výpočtu prínosov vynálezu uviedol, že cena sa dá stanoviť absolútnym výpočtom alebo pomerovým výpočtom. Pri pomerovom výpočte bola hodnota prínosu v roku 2004 mínus 900.000,- Sk a v roku 2005 plus 250.000,- Sk. Pri absolútnom výpočte, kde sa berie do úvahy kompletný predaj výrobkov, bola hodnota prínosu 1.500.000,- Sk a 739.000,-Sk. Pri výpočtoch mali k dispozícii skutočné obraty za rok 2004 a 2005. Žalovaný spriemeroval zisky z predaja nových výrobkov oproti predtým vyrábaného výrobku a zistil prínos týchto nových výrobkov za rok 2004 - strata mínus 962.594,-Sk a za rok 2005 - zisk plus 262.064,80,-Sk.

12. Žalovaným navrhovaný svedok O.. G. T. k skutočnému technickému prínosu patentu a know-how žalovaného uviedol, že vynález bol zhodnotený z hľadiska výroby a z hľadiska ekonomiky výroby a výsledkom bolo, že ani nebol prínosný pre prevádzku. Vznikla energetická náročnosť výroby a v rámci kvality a zlepšenia výroby nevykazovalo žiadne zmeny. Výsledky bez aktivácie boli porovnateľné. Fenochem 46 nie je možné považovať za nový, žalobca v podstate len vylepšil vyrábaný druh.

13. V spore zostalo spornou skutočnosťou, či je pri určení primeranej odmeny potrebné prihliadať na vnútroorganizačnú vnútornú smernicu žalovaného a samotná výška primeranej odmeny.

14. Na určenie výšky odmeny pôvodcu vynálezu - žalobcu, voči ktorému si žalovaný uplatnil právo na riešenie s názvom Spôsob prípravy fenolformaldehovej živice (PP 1631-2003) za roky 2004 a 2005, s prihliadnutím na technický a hospodársky význam vynálezu, na prínos dosiahnuteľný jeho využitím alebo iným uplatnením, na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu, ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu bolo v spore vykonané znalecké dokazovanie a súdom stanovený znalec O.. C. G., znalec z odboru Priemyselné vlastníctvo v znaleckom posudku č. 2/2010 vo svojom závere uviedol, že rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu - žalobcu dňa 03.12.2003 vypracovali a schválili zodpovední pracovníci žalovaného na 79%. Predmet ochrany je novým riešením, ktorý bol v období od 21.11.2003 do 20.11.2005 žalovaným využívaný, t.j. vyrábaný a predávaný. Dosiahnutý prínos žalovaného v období od 21.11.2003 do 20.11.2004 bol 3.627.156,39 Sk a v období od 21.11.2004 do 20.11.2005 bol 13.691.854,70 Sk. Znalec stanovil pohutkovú odmenu žalobcu vo výške 149,37 Eur (4.500,00 Sk). Odmenu tak stanovil za prvý rok využitia vynálezu vo výške 4.040,16 Eur a za druhý rok využitia 10.875,73 Eur.

15. So závermi znaleckého posudku sa nestotožnil žalobca poukazujúc na to, že znalec ani v jednom bode nezohľadnil pripomienky žalobcu. Svojimi výpočtami poukázal na chybné výsledky výpočtov znalca. Navrhol kontrolný znalecký posudok.

16. Žalovaný sa stotožnil so závermi znalca, ale navrhol vypracovať dodatok k predloženému znaleckému posudku, aby boli vyčíslené aj iné vynaložené náklady, napr. režijné náklady, náklady na energiu a materiály, s ich dopadom na hospodársky výsledok žalovaného v rokoch 2004 a 2005 a prínos vynálezu, s dopadom na odmenu žalobcu.

17. Na určenie výšky odmeny pôvodcu vynálezu - žalobcu, voči ktorému si žalovaný uplatnil právo na riešenie s názvom Spôsob prípravy fenolformaldehovej živice (PP 1631-2003) za roky 2004 a 2005, s prihliadnutím na technický a hospodársky význam vynálezu, na prínos dosiahnuteľný jeho využitím alebo iným uplatnením, na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu, ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu a na preskúmanie znaleckého posudku č. 2/2010, vypracovaným Ing. Daliborom Gruberom so zameraním na pracovné postupy a odôvodnenie posudku bolo v spore vykonané kontrolné znalecké dokazovanie a súdom stanovený znalec O.. E. A., znalec z odboru Priemyselné vlastníctvo v znaleckom posudku č. 1/2012 vo svojom závere uviedol,

že na podaný vynález PP 1681 - 2003 bol udelený patent č. 287841 pod názvom „Spôsob prípravy fenolformaldehydovej živice“ s dátumom prednosti 29.12.2003 a dátumom nadobudnutia účinku patentu 05.12.2011. Splatnosť odmien pohnutkovej časti bol 21.11.2003 a splátkovej 05.12.2011. Začiatok využitia vynálezu stanovil na 29.12.2003. Prínos z prvého roku využitia patentu od 29.12.2003 do 28.12.2004 stanovil na 4.841.400 Sk a z druhého roku využitia patentu od 29.12.2004 do 28.12.2005 na 25.872.960 Sk. Odmenu žalobcovi určil vo výške 33.898 Eur, ktorá pozostáva z pôvodcovskej odmeny vo výške 83 Eur so splatnosťou 21.11.2003, odmeny vo výške 21.471 Eur a bonusu za výrobu nových výrobkov vo výške 12.344 Eur, ktoré boli splatné 05.12.2011. Aplikáciu bonusu za výrobu nových výrobkov podľa bodu 5.5.8 Smernice generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003-OR navrhol znalec z dôvodu, že sa jedná o technicky a ekonomicky významný vynález a porušenia bodu 5.7.10.5 citovanej smernice žalovaným. Po pojednávaní konanom dňa 25.2.2016, na ktorom bol vypočítaný znalec O.. A., menovaný súdu doručil opravený záver ZP v časti odmeny a bonusu, pričom výška pôvodcovskej odmeny vo výške 83 Eur zostala so splatnosťou ku dňu 21.11.2003, odmena splátková za 1. rok využitia patentu č. 287841 (PP 1631- 2003) bola určená vo výške 3.756 Eur, za 2. rok využitia vo výške 14.522 Eur, spolu 18.278 Eur so splatnosťou ku dňu 5.12.2011. Znalec ponechal na zvážení súdu aplikáciu bonusu vo výške 15.537 Eur. Pri výpočte splátkovej odmeny znalec postupoval nasledovne: vypočítal základnú odmenu: $32.500\text{-}, \text{Sk} + 4.841.400\text{-}, \text{Sk} (\text{prínos z prvého roku využitia patentu}) \times 2,0\% = (32.500 + 96.828) = 129.328\text{-}, \text{Sk}$; bonifikáciu 85% : $129.328\text{-}, \text{Sk} \times 85\% = 109.929\text{-}, \text{Sk}$, spolu 239.257-, Sk. Z uvedenej odmeny žalobcovi prináleží podiel 87,5% , t.j. základná odmena: $129.328\text{-}, \text{Sk} \times 87,5\% = 113.162\text{-}, \text{Sk}$, t.j. 3.756 Eur; bonifikácia: $109.929\text{-}, \text{Sk} \times 87,5\% = 96.188\text{-}, \text{Sk}$, t.j. 3.193 Eur, spolu 209.350-, Sk, t.j. 6.949 Eur. Splátkovú odmenu za 2. rok využitia patentu znalec vypočítal nasledovne: $32.500\text{-}, \text{Sk} (\text{základná odmena}) + 25.872.960\text{-}, \text{Sk} (\text{prínos z druhého roku využitia patentu}) \times 2,0\% = (32.500 + 517.459) = 549.959\text{-}, \text{Sk}$. Nakoľko maximálna odmena podľa Smernice GR žalovaného č. S- 05/2003- OR činí 500.000-, Sk, znalec upravil základnú odmenu na uvedenú výšku ; bonifikáciu 85% : $500.000\text{-}, \text{Sk} \times 85\% = 425.000\text{-}, \text{Sk}$, spolu 925.000-, Sk. Z uvedenej odmeny žalobcovi prináleží podiel 87,5% , t.j. základná odmena: $500.000\text{-}, \text{Sk} \times 87,5\% = 437.500\text{-}, \text{Sk}$, t.j. 14.522 Eur; bonifikácia: $425.000\text{-}, \text{Sk} \times 87,5\% = 371.875\text{-}, \text{Sk}$, t.j. 12.344 Eur, spolu 809.375-, Sk, t.j. 26.866 Eur.

18. Žalobca považoval kontrolný znalecký posudok za neodborný, účelový a neobjektívny. Navrhol zrušiť krátenie prínosu na 75% ako podiel za technický prínos vynálezu, lebo nežiadal odmenu za technický prínos a zrušiť krátenie prínosu na 80% ako podiel z titulu spolumajiteľstva, lebo 20% podiel O.. P. ako spolumajiteľa nemá priamu súvislosť na dosiahnutých výsledkoch u žalovaného, lebo O.. P. nie je pôvodca v právnom vzťahu so žalovaným. Navrhol vypočítať O.. H. P..

19. Žalovaný nesúhlasil so závermi znalca pri percentuálnom navýšení podielu žalobcu ako spolupôvodcu vynálezu zo 70% na 87,5% s odôvodnením, že na takýto postup neexistuje legálny základ/dôvod aj s poukazom na uplatnené práva O.. P., ktorý je 20% spolupôvodcom a majiteľom patentu. Nesúhlasil ani s priznaním priemernej bonifikácie vo výške 85%. Z dôvodu opatrnosti vzniesol námietku premlčania, keďže v minulosti mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu pri využívaní vynálezu bez uzavretia zmluvy. Považoval znalecký posudok pre jeho nedostatky ekonomickej povahy za neprijateľný a nepoužiteľný.

20. K podaniam žalobcu žalovaný uviedol, že dvaja súdni znalci, ktorí boli poverení súdom v tomto konaní, ale zároveň aj dvaja ďalší súdni znalci v konaní, na ktoré sa odvoláva priamo žalobca, konštatovali a postupovali podľa smernice a uznali ju za platnú. Poukázal na konanie vedené pod spisovou značkou 21CbPv/2/2009 na tunajšom súde, kde aj spolupôvodca vynálezu sa odvoláva na záväznosť smernice. Na základe smernice a na základe právoplatného rozhodnutia súdu bola žalobcom uplatnená odmena vo výške 10 % podľa prílohy č. 4 Smernice v tomto konaní priznaná. Živice vo výrobnom portfóliu žalovaného neboli ani nosným produktom a ani jediným produktom. V roku 2005 žalovaný produkoval najmenej 27 výrobkov. Percentuálny podiel živíc na celkovej produkcii žalovaného v roku 2005 sa pohyboval asi na úrovni 15% a 17 %, ale v prípade pentyl to bolo okolo 45 %. Vývoj živíc typu fenochem bol predmetom úlohy rozvoja a vedy a techniky vo fabrike aj pred rokom 2003. Po podaní prihlášky vynálezu, v oblasti vedy a výskumu alebo rozvoja vedy a techniky vo vzťahu k živiciam, pracovala skupina štyroch zamestnancov žalovaného. Živice sa u žalovaného produkovali od 90- tych rokov. K písomnému podaniu z apríla 2016 dodal, že nemôže sa stotožniť s tvrdením žalobcu, pretože to nezodpovedá skutočnosti a nadväzuje to na tú okolnosť, že už v roku 2008 zdôvodňoval žalovaný prečo dodatočne znižoval podiel prekročenia pracovných úloh, pretože v skutočnosti išlo o podiel nielen materiálny, kde je uvádzané aj finančné krytie tejto úlohy, časový, ale predovšetkým zamestnanecký.

Jeden zo štyroch znalcov konštatoval, že v skutočnosti nešlo o vynález ale o zlepšenie vlastnosti existujúceho výrobku.

21. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že v zmysle ust. § 11 ods. 3 zákona č. 435/2001 Z.z. patentový zákon v znení platnom ku dňu 21.11.2003, čiže v deň uplatnenia práva zamestnávateľa na riešenie, má pôvodca, voči ktorému sa uplatnilo právo na riešenie, vo vzťahu k zamestnávateľovi právo na primeranú odmenu. Na určenie výšky odmeny je rozhodujúci technický i hospodársky význam vynálezu a prínos dosiahnutý jeho využitím alebo iným uplatnením, pričom sa prihliada na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu. Ak dohodnutá alebo rozhodnutím súdu určená odmena zjavne nezodpovedá prínosu dosiahnutému neskorším využitím alebo iným uplatnením vynálezu, pôvodca má právo na dodatočné vyrovnanie. Z tohto ustanovenia vyplýva, že na to, aby sa rozhodovalo o dodatočnom vyrovnaní, musí existovať buď dohodnutá odmena alebo súdom priznaná odmena. K dohode nedošlo, čiže nebola dohodnutá odmena. Žalobca poukázal na to, že súd sa musí držať iba zákona, pretože ak by súd rozhodoval na základe smernice, tak by de facto o vyššej odmene rozhodoval zamestnávateľ jednostranným aktom. Uviedol, že žalovaný vyrábala živice, ktoré už boli nepredajné, pretože nedosahovali kvalitu požadovanú trhom. Išlo o ochranu tých živíc a ide o patent. Na začiatku, si práve zamestnávateľ uplatnil právo na riešenie a práve preto aj bojoval s pánom P. na súde, aby mal celý patent, aby tam neexistoval žiadny spolumajiteľ, nakoniec toto úsilie neustálo a pán P. je do dnešného dňa spolumajiteľom tohto patentu. Žalobca nepožaduje dodatočné vyrovnanie, ale primeranú odmenu a táto primeraná odmena musí byť stanovená na základe kritérií uvedených v zákone. Všetky znalecké posudky sú v podstate irelevantné, lebo vychádzali z niečoho, čo ani nemali v riešení otázky úplne v úvode, že podľa čoho budú postupovať a nepostupovali podľa smernice. Znalec G. korigoval výpočty na základe smernice. Štyria znalci pochybili, keď postupovali podľa smernice, v žiadnom prípade takto postupovať nemali, mali postupovať podľa zákona. Znalec G. vypočítal čistý objem predaja, avšak napokon aplikoval nesprávne percento v dôsledku smernice. Treba striktné rozlišovať medzi zamestnancom, voči ktorému si zamestnávateľ uplatnil právo na riešenie a medzi pôvodcom, voči ktorému si neuplatnil právo na riešenie, lebo zamestnávateľovi tento jeho prospech priniesol iba ten zamestnanec, voči ktorému to právo uplatnené bolo. Zdrojom prospechu bol iba T. a U.. Preto iba týmto dvom patrí právo na odmenu, spolumajiteľ patentu môže využívať patent, nemá voči zamestnávateľovi právo na odmenu, voči P. nebolo uplatnené právo na riešenie. Znalec A. zohľadňoval referenčné výrobky a niečo odpočítaval, lenže na predchádzajúcu výrobu sa nemôže prihliadať, lebo toto je patent, je to úplne niečo nové. Iné výskumy, ktoré boli predtým alebo potom, sú irelevantné, podstatné boli iba do tej miery akým spôsobom zamestnávateľ prispel na tento patent, ale to je presne napísané v dokumente, kde ho riešili, že akým spôsobom, v akom rozsahu žalobca prekročil svoje pracovné úlohy.

22. V záverečnej reči žalobca zhrnul svoje návrhy, vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Uviedol, že považuje za nesporné, že v zmysle § 11 ods. 5 Zákona o patentoch (ďalej PZ) má žalobca ako spolupôvodca patentu právo na primeranú odmenu. Žalovaný si uplatnil právo na riešenie voči žalobcovi a O.. U., voči O.. H. P. právo na riešenie úspešne uplatnené nebolo a menovaný zostal popri žalovanom spolumajiteľom patentu so všetkými práva spolumajiteľa. Medzi žalobcom a žalovaným nedošlo k dohode ohľadom výšky odmeny a preto sa žalobca žalobou obrátil na súd. Poukázal na Smernicu ako interný predpis žalovaného majúca za to, že v prejednávanej príhode Smernicu nie je možné uplatniť a použiť pri výpočte primeranej odmeny majúca zato, že určenie primeranej odmeny je prípustné len jedným zo spôsobov uvedených v zákone a to dohodou alebo rozhodnutím súdu s tým, že súd musí určiť výšku primeranej odmeny v súlade so zákonom, t. j. na určenie výšky odmeny sú rozhodujúce technický a hospodársky význam vynálezu, prínos dosiahnutý využitím, alebo iným uplatnením vynálezu, pričom sa prihliada na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcov. Mal zato, že z uvedeného vyplýva, že zákon nepripúšťa odmenu určenú internou Smernicou, ktorá je jednostranným aktom zamestnávateľa. Mal zato, že Smernica neupravuje právo pôvodcu na odmenu, ktorej predpokladom je výlučne uplatnenie práva na riešenie voči pôvodcovi a ani neurčuje výšku takejto odmeny. Mal za to, že keďže si v žalobe uplatnil právo na zákonnú primeranú odmenu za uplatnenie práva na riešenie podľa § 11 PZ, jej výška musí byť určená podľa pravidiel uvedených v § 11 PZ a nemôže byť určená podľa Smernice, keďže Smernica odmenu za uplatnenie práva na riešenie neupravuje vôbec. Uviedol, že odmena pôvodcu za uplatnenie práva na riešenie sa určuje podľa prínosu dosiahnutého využitím alebo iným uplatnením vynálezu a poukázal tiež na § 11 ods. 6 PZ a k uvedenému dodal, že keďže žalovaný predával výrobky vyrobené pri využití vynálezu výhradne svojej materskej spoločnosti Chemko a.s. Strážske za mierne

navýšené výrobné náklady (t. j. nie za trhové ceny) a predaj výrobkov tretím osobám za trhové ceny realizovala materská spoločnosť, bolo potrebné v rámci znaleckého dokazovania pri určení prínosu vychádzať z dosiahnuteľného prínosu podľa § 11 ods. 6 PZ, teda znalec pri určení prínosu by mal vychádzať tiež z tržieb a ekonomických ukazovateľov materskej spoločnosti Chemko a.s. Strážske. Uviedol, že má zato, že pri určení prínosu sa nepracuje s kategóriou zisku, nakoľko zisk je veličina, ktorú možno jednoduchým spôsobom ovplyvniť rozhodnutím spoločnosti, napr. aj zvýšenými výdavkami na odmeny pre manažment a pod., čo je výlučne vecou firemnej politiky. Uviedol, že keďže mu neboli známe náklady žalovaného, vychádzal pri určení prínosu dosiahnutých tržieb zverejnených v príslušnej výročnej správe. Poukázal na konanie vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 29CbPv/2/2009, kde spolupôvodca vynálezu O.. C. U. si voči žalovanému uplatnil výpočet odmeny metódou určenia prínosov na základe čistého objemu predaja, pričom mal vychádzať z podkladov, ktoré mu poskytol žalovaný a z ktorých vyplýva, že prínos je dosiahnutý využitím vynálezu, pričom čistý objem predaja za rok 2004 mal činiť 386.576,37 Eur, za rok 2005 sumu 444.267,41 Eur, t.j. čistý objem predaja za uvedené roky spolu činí 830.843,78 Eur. Žalobca s poukazom na citované súdne konanie pre výpočet odmeny použil 25 % z celkového prínosu, t. j. z čistého objemu predaja, pričom uvedený 25 % podiel tvorcov na prínosoch je odôvodnený jednak bežnou zvyklosťou pri určení výšky odmeny za predaj licencie, či prevod patentu. Pri aplikácii podielu 25 % na čistý objem predaja predstavuje celková odmena pre spolupôvodcom, voči ktorým bolo uplatnené právo na riešenie, za rok 2004, 2005 v sume 207.710,94 Eur (830.843,78 x 0,25). Žalobca poukázal na to, že žalovaný ako zamestnávateľ dňa 3.10.2003 vyčíslil ohraničenie pracovnej povinnosti žalobcu na 79 bodov zo 100 s tým, že z tohto dokumentu vyplýva, že žalobca pri vytvorení patentu prekročil svoje pracovné povinnosti o 79 %, že riešenie žalobcu možno označiť ako mimoriadny výkon, že výsledkom prekročenia sa vynásobí prínos, ktorý je základom výpočtu odmeny, že základom riešenia nie sú podklady ani technické prostriedky z útvaru žalobcu ani z iného útvaru zamestnávateľa, ale výlučne cudzie podklady, že riešenie predstavuje komplexné riešenie problematiky, že ide o výborné riešenie a že bez návrhu žalobcu by sa také riešenie do jedného roka určite nezaviedlo. Poukázal na to, že z uvedeného vyplýva, že materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu je 0 % (koeficient 1), nakoľko základom riešenia neboli podklady a ani technické prostriedky z útvaru žalobcu a žalobca prekročil svoje pracovné povinnosti o 79 %, teda koeficient predstavuje 0,79. Odmietol neskoršie prehodnotenie žalovaného majúť zato, že uvedené bolo reakciou žalovaného na odmietnutie podpísania zmluvy žalobcom z dôvodu, že obsahovala nevýhodné ustanovenia. Uviedol, že žalovaný nadobudol patent výlučne od neho a od O.. U., ktorý patent využívať nemôžu na rozdiel od O.. H. P., ktorý patent využívať môže, ktorý síce je a vždy bude spolupôvodca, ale nie je spolupôvodca, voči ktorému sa úspešne uplatnilo právo na riešenie a O.. H. P. je spolumajiteľom patentu. Dodal, že len voči žalobcovi a O.. U. má žalovaný povinnosť zaplatiť odplatu za užívanie patentu a teda celková odmena zistená na základe prínosu má byť rozdelená medzi žalobcu a O.. U.; ich vzájomný pomer na účely rozdelenia celkovej odmeny preto nemá byť 70 : 10, pretože to nedáva celok a O.. P. sa na odmene nepodieľa a vzájomný pomer má byť určený 87,5 : 12,5. Tento pomer bol vypočítaný tak, že 20 % pripadajúcich na pôvodcu O.. P. sa rozdelí medzi žalobcu a O.. U. v pomere 70 : 10, resp. 7 : 1 a teda $20 : 8 = 2,5$ a $7 \times 2,5 = 17,5$ a $1 \times 2,5 = 2,5$; čiže k 70 % žalobcu sa pripočíta na účely rozdelenia odmeny (nie na účely pôvodcovstva) ďalších 17,5 %, t. j. celkovo jeho podiel žalobcu ako spolupôvodcu predstavuje 87,5 % a k 10 % O.. U. sa pripočíta na účely rozdelenia odmeny (nie na účely pôvodcovstva) ďalších 2,5 %, t. j. celkovo podiel O.. U. ako spolupôvodcu predstavuje 12,5 %. V tejto súvislosti poukázal na záver, resp. tvrdenie znalca O.. A.. Zároveň vypočítal výšku odmeny žalobca rozdielne od žaloby, pričom vychádzal zo súm - prínosu (čistého objemu predaja), ktoré sa nachádzajú v spise 29CbPv/2/2009 a celková odmena spolupôvodcov za roky 2004 a 2005 činí sumu 181.747,07 Eur, ktorá suma je vyššia oproti žalobe ako žalobca požaduje. Uvedenú sumu je potrebné vynásobiť koeficientom prekročenia rozsahu úloh 0,79 a výška odmeny činí sumu 143.580,18 Eur, čo nie je veľmi odlišná čiastka od žalobcom uplatnenej čiastky 134397,20 Eur. Poukázal na to, že uplatňuje si právo na primeranú odmenu podľa § 11 ods. 5 PZ zodpovedajúcu skutočnému prínosu určenému podľa zaužívaných pravidiel, nie dohodnutú odmenu, nie odmenu určenú podľa Smernice, nie odmenu zodpovedajúcu prínosu určenému podľa pravidiel v Smernici. Žalobca v záverečnej reči tiež navrhol vykonať ďalšie znalecké dokazovanie, v ktorom znalec určí prínos na základe bežne zaužívaných postupov, t. j. akoby Smernica nebola majúť zato, že znalecké posudky vypracované v konaní vychádzali len z internej Smernice, použili pri výpočte odmeny pôvodcu nesprávny podiel pôvodcu na odmene a prínose pre zamestnávateľa. Tvrdil, že znalecké posudky sú nepreskúmateľné a stanovené odmeny pôvodcovi vynálezu - žalobcovi sú diametrálne odlišné, každý zo znalcov pristúpil k výpočtu odmeny odlišným spôsobom a okrem rozdielnych postupov výpočtu boli identifikované aj rozdiely v údajoch vstupujúcich do výpočtu.

23. Žalovaný v záverečnej reči poukázal na to, že otázka odmeňovania za hospodársky prínos z využívania zamestnaneckého vynálezu bola v dotknutom období rokov 2004 a 2005 riešená v prílohe č. 4 Smernice GR č. S-05/2003-OR. Poukázal na zaužívanú súdnu prax pri zohľadňovaní podnikovej Smernice, poukázal na názorovú zhodu viacerých súdnych znalcov v dvoch súdnych konaniach vedených na tunajšom súde i na tvrdenia a uplatnenia si obdobného právneho nároku spolupôvodcu vynálezu O.. C.I. U. E.. (sp. zn. 27Cb/204/2007, 29CbPv/2/2009). Nestotožnil sa so závermi znalca O.. A. o priznaní bonifikácie poukazujúc na to, že jedná sa o nenárokovateľnú, fakultatívnu možnosť danú predstavenému žalobcu. Tiež sa nestotožnil so záverom menovaného znalca pri priznaní spolupôvodcovstva žalobcu a následného podielu na odmene v percentuálnom vyjadrení 87,5 % majúci za to, že žalobcov podiel na spolupôvodcovstve vynálezu je záväzne deklarovaný v rozsahu 70 % poukazujúc na to, že uvedený rozsah bol prejednaný rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 27Cb/204/2007 zo dňa 26.11.2008 v právnej veci O.. U. proti Chemza a.s. Strážske, teraz Chemko Slovakia a.s. v konaní o vyplatenie odmeny, keď mu bol priznaný rozsah odmeny 10 % v zmysle jeho spolupôvodcovstva na vynáleze a ešte naliehavejšie vyznieva v danej súvislosti právoplatný rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cbs/4/2004 v právnej veci Ing. Peter Kohút proti Chemko Slovakia a.s. a spol. o určenie práva na riešenie vynálezu, keď súd určil žalobcovi O.. H. P. ako spolupôvodcovi 20 % podiel na riešení obsiahnutom v Patentovej prihláške č. 1631/2003 podanej na Úrade priemyselného vlastníctva SR. Žalovaný tvrdil, že percentuálny podiel na spolupôvodcovstve alebo na spoluriešení dotknutého vynálezu u žalobcu nemôže prekročiť jeho 70 %, nakoľko podiely 20 % (O.. P.Q.) a 10 % (O.. U.) boli aj právoplatne potvrdené všeobecnými súdmi poukazujúc na res iudicata. Uviedol, že odmena za využívanie vynálezu počas jeho prvých 2 rokov bola maximálne ohraničená sumou 16.597 Eur (poukaz na bod 5.5.5 Smernice, resp. jeho príloha č. 4) a podiel žalobcu 70 % predstavuje sumu 11.618 Eur. Dodal, že akékoľvek nároky voči žalovanému môžu byť voči nemu uplatnené len v rozsahu práv k patentu a tieto sú limitované 80 % (žalovaný je spolumajiteľom patentu v spoluvlastníckom rozsahu 80 %), nakoľko nie je výlučným majiteľom patentového riešenia. Uviedol, že záverečná reč žalobcu je zmätočná, zavádzajúca a navrhol žalobu zamietnuť pokiaľ nárok na odmenu bude nad rámec podnikovej Smernice.

24. Súd vec právne posúdil nasledovne:

25. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon), ak pôvodca vytvoril vynález v rámci plnenia úloh z pracovnoprávneho vzťahu, obdobného pracovného vzťahu alebo členského vzťahu, právo na riešenie prechádza na zamestnávateľa, ak sa účastníci tohto vzťahu nedohodli inak. Právo na pôvodcovstvo tým nie je dotknuté.

26. Podľa ust. § 11 ods. 2 patentového zákona, pôvodca, ktorý vytvoril vynález podľa odseku 1, je povinný zamestnávateľa o tejto skutočnosti bez odkladu písomne upovedomiť a zároveň mu odovzdať všetky podklady potrebné na posúdenie vynálezu.

27. Podľa ust. § 11 ods. 3 patentového zákona, zamestnávateľ môže uplatniť voči pôvodcovi právo na riešenie, a to písomne v lehote troch mesiacov od upovedomenia podľa odseku 2.

28. Podľa ust. § 11 ods. 4 patentového zákona, ak zamestnávateľ neuplatní písomne právo na riešenie v ustanovenej lehote podľa odseku 3, prechádza toto právo späť na pôvodcu. Zamestnávateľ, ako aj pôvodca sú v tejto lehote povinní zachovávať o vynáleze mlčanlivosť voči tretím osobám.

29. Podľa ust. § 11 ods. 1 patentového zákona, pôvodca, voči ktorému sa uplatnilo právo na riešenie podľa odseku 3, má vo vzťahu k zamestnávateľovi právo na primeranú odmenu. Na určenie výšky odmeny je rozhodujúci technický a hospodársky význam vynálezu a prínos dosiahnutý jeho využitím alebo iným uplatnením, pričom sa prihliada na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu, ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh pôvodcu. Ak dohodnutá alebo rozhodnutím súdu určená odmena zjavne nezodpovedá prínosu dosiahnutému neskorším využitím alebo iným uplatnením vynálezu, pôvodca má právo na dodatočné vyrovnanie.

30. Podľa ust. § 11 ods. 6 patentového zákona, ak medzi pôvodcom a zamestnávateľom nedôjde k dohode o výške odmeny a z dôvodov na strane zamestnávateľa nie je prínos dosiahnutý využívaním

alebo iným uplatnením vynálezu primeraný technickému a hospodárskemu významu vynálezu alebo vynález nie je využívaný či inak uplatnený vôbec, bude na uplatnenie práva na odmenu a na určenie výšky odmeny podľa odseku 5 rozhodujúci prínos dosiahnuteľný možným využívaním alebo iným uplatnením vynálezu s prihliadnutím na objektívne ekonomické podmienky existujúce najmenej počas troch rokov, počnúc kalendárnym rokom nasledujúcim po roku, v ktorom došlo k riadnemu uplatneniu práva na riešenie podľa odseku 3.

31. Podľa ust. § 11 ods. 7 patentového zákona, práva a povinnosti vyplývajúce z ustanovení odsekov 1 až 6 zostávajú po zániku právneho vzťahu medzi pôvodcom a zamestnávateľom nedotknuté.

32. Nespornou skutočnosťou v prejednávanej príhode bolo, že dňa 17.9.2003 žalobca spolu s O.. C. U. a O.. H. P. podali prihlášku vynálezu „spôsob prípravy fenolformaldehydovej živice“ s percentuálnym podielom na jeho vytvorení žalobca - 70 %, O.. C. U. - 10 % a O.. H. P. - 20 %. V čase vytvorenia vynálezu bol žalobca = pôvodca zamestnancom žalovaného a preto v prípade žalobcu ide o tzv. zamestnanecký vynález, lebo žalobca vytvoril vynález v rámci plnenia úloh z pracovného pomeru. V tomto prípade prešlo právo na riešenie zo žalobcu na žalovaného s poukazom na § 11 ods. 1 PZ. Nespornou skutočnosťou bolo aj to, že žalovaný si uplatnil právo na riešenie a to voči žalobcovi a O.. U. - pôvodcom poukazujúc na § 11 ods. 3 PZ. Vytvorením tzv. zamestnaneckého vynálezu žalobca ako pôvodca, ktorý vytvoril vynález informoval žalovaného ako zamestnávateľa o tejto skutočnosti, odovzdal mu všetky podklady potrebné na posúdenie vynálezu a žalovaný reagujúc na uvedené si uplatnil právo na riešenie obsiahnuté v PV 01/03. Nespornou skutočnosťou bolo aj to, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená dohoda o výške odmeny. Žalobca ako spolupôvodca, ktorý vytvoril podnikový vynález má voči zamestnávateľovi, t. j. žalovanému právo na primeranú odmenu. Podmienkou, aby pôvodca dostal primeranú odmenu nie je skutočné využitie vynálezu zamestnávateľom, ale vytvorenie riešenia (vynálezu). Právo na odmenu - jej výšky pôvodcovi Patentový zákon vymedzuje základnými kritériami. Žalovaný ako právnická osoba si môže upraviť práva a povinnosti vyplývajúce z podnikového vynálezu, t. j. kto vypočítava a akým spôsobom odmenu za riešenia a odmenu za prínos; spôsob riešenia a vyplácania odmeny pôvodcovi, resp. spolupôvodcom a aký je postup pri riešení sporu. Takúto vnútroorganizačnú normu žalovaný v rokoch 2004 a 2005 mal. Zhrnúc vyššie uvedené súd uzatvára, že vznik práva na odmenu je viazaný len na uplatnenie práva na patent zo strany zamestnávateľa. Základným zákonným faktorom pre určenie výšky odmeny na vytvorenie vynálezu je to, že sa musí jednať o odmenu primeranú. Pre výšku odmeny je podľa Patentového zákona rozhodujúci technický a hospodársky význam vynálezu a prínos dosiahnutý jeho využitím alebo iným uplatnením, pričom sa prihliada na materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu ako aj na rozsah a obsah pracovných úloh od pôvodcu. V praxi to znamená, že okrem výpočtov dosiahnuteľného prínosu zamestnávateľa vzťahujúcemu sa k vynálezu, bude potrebné tak posúdiť aký je materiálny podiel zamestnávateľa na vytvorení vynálezu a ďalej stanoviť rozsah pracovných úloh pôvodcu. Materiálnym podielom zamestnávateľa sa pritom rozumie napr. poskytnutie priestorov, vybavenia a pod., bez ktorých by bol vynález nemysliteľný; ďalej finančné ohodnotenie, dostupnosť a nákladnosť prevádzky zariadenia, na ktorých zamestnanec vynález vyvíjal. Rozsah pracovných úloh pôvodcu spočíva v tom, v akej pracovnej pozícii bol pôvodca u zamestnávateľa zamestnaný po dobu vývoja vynálezu a čo bolo náplňou jeho práce, z čoho vyplýva, či vynález vyvinul v rámci pracovnej činnosti alebo nie.

33. Pri určení výšky primeranej odmeny súd vzal za základ záver znaleckého (kontrolného) posudku vypracovaného O.. E. A. (znalecký posudok č. 1/2012) poukazujúc aj na to, že menovaný znalec v danej oblasti vykonáva 31 rokov znaleckú činnosť, v danej oblasti pôsobí od roku 1981, má s výpočtom odmiem bohaté skúsenosti poukazujú aj na to, že znalecký posudok menovaného znalca súd považuje za objektívny, strany sporu nevzniesli také námietky, ktoré znalcom neboli zodpovedané.

34. Zo záverov predmetného znaleckého posudku vyplynulo, že majiteľmi vynálezu, resp. už patentu pod č. 287841 pod názvom spôsob prípravy fenolformaldehydovej živice s dátumom prednosti 29.12.2003 a dátumom nadobudnutia účinku patentu 5.12.2011 je žalovaný a O.. H. P., pôvodcami patentu sú žalobca, O.. C. U. a O.. H. P.. Znalec potvrdil aj správnosť záverov znalca O.. C. G. (znalca, ktorý vypracoval v spore znalecký posudok č. 2/2010, s ktorým strany sporu sa nestotožnili), že žalobca má podiel na vytvorení vynálezu - patentu 70 %, O.. C. U. - 10 % a O.. H. P. - 20 %, pričom žalovaný dňa 21.11.2003 si uplatnil voči žalobcovi a voči O.. C. U. právo na riešenie. Znalec poukázal na to, že keďže strany sporu neuzatvorili zmluvu, resp. dohodu o primeranej odmene, termín splatnosti odmeny za využitie vynálezu určil na deň uplatnenia práva žalovaného na predmetné riešenie, t. j. na

deň 21.11.2003 a v danom prípade sa jedná len o splatnosť pohnutkovej odmeny určenej podľa bodu 5.5.1 Smernice GR žalovaného č. S-05/2003-OR. Znalec poukázal na to, že splátkovú ročnú odmenu z ročného využitia vynálezu je možné určiť až po ročnom využití a ocenení dosiahnutých prínosov z využitia sporného vynálezu a táto časť odmeny žalobcovi ako pôvodcovi nezávisí od okamihu uplatnenia práva na riešenie, ale od dátumu prvého využitia riešenia spĺňajúceho znaky vynálezu a dĺžky obdobia využívania - spravidla ročného. Poukázal na to, že pre ročnú splátkovú odmenu za využitie vynálezu sa musia rešpektovať najmä ustanovenia § 14 ods. 2, § 29 zákona č. 435/2001 Z. z., z ktorých vyplýva, že najskorší možný termín začiatku využitia vynálezu je deň podania jeho prihlášky na ÚPV SR, t. j. v posudzovanom prípade pri patente č. 287841 je to deň 29.12.2003. Využívanie riešenia obsiahnutého v tomto patente pred uvedeným dňom sa pritom nepovažuje za jeho využívanie podľa § 14 citovaného zákona, ale len za využívanie obchodného tajomstva, t. j. know how žalovaného. Navyac nakoľko účinky patentu nastávajú až odo dňa oznámenia udelenia patentu vo vestníku, ktorý žalovanému vyplýval v dostatočnom časovom predstihu z korešpondencie z ÚPV SR k predmetnej veci, preto sa za deň splatnosti ročnej splátkovej odmeny považuje dátum 5.12.2011. Týmto znalec A. vylúčil záver znalca O.. C. G. a O.. O. S., a ktorý posledne menovaný vypracoval znalecký posudok pre žalobcu a ktorý znalecký posudok súdu doručil spolu so žalobou ako dôkaz. Znalec O.. A. k záverom obsiahnutým v znaleckom posudku č. 2/2006 vypracovaného O.. O. S. uviedol, že menovaný znalec určil odmenu pôvodcovi - žalobcovi vynásobením súčtu fakturovaných cien bez DPH za výrobky, na ktorých bolo uplatnené riešenie podľa vynálezu v rokoch 2004 a 2005 odhadnutým kusovým licenčným poplatkom i koeficientom stanovenia služobnej povinnosti žalobcu a jeho pôvodcovským podielom na vytvorení riešenia. Poukázal na to, že takáto metodika použitia licenčnej analógie je nepresná, má charakter iba znaleckého odhadu a používa sa najmä pri nedostatku údajov informačnej sústavy užívateľa vynálezu potrebných pre jej podrobnejšie určenie. Navyac je vhodná len pre oceňovanie hodnoty práv majiteľa patentu pri neuvažovaní nesúvisiacich oboch koeficientov pre žalobcu a nie odmeny pôvodcu zamestnávateľského vynálezu. Uviedol, že výpočet je metodicky nesprávny, nakoľko použitý koeficient podielu žalobcu ako spolupôvodcu riešenia sa zohľadňuje len pri určovaní podielu odmeny určenej z dosiahnutého prínosu riešenia a nie priamo z dosiahnutého prínosu riešenia, čo je podstatný rozdiel. Pôvodcovská odmena sa musí u zamestnávateľského vynálezu pre žalobcu určiť z dosiahnutého prínosu predmetného vynálezu podľa Smernice GR žalovaného č. S-05/2003-OR, čo rešpektované nebolo. Uviedol, že použitú metódu licenčnej analógie nemožno v posudzovanom prípade na výrobky žalovaného použiť, nakoľko spolumajiteľom patentu je O.. H. P.; v podkladoch nie je založený jeho súhlas na takýto úkon poukazujúc na § 20 ods. 3 zákona č. 435/2001 Z. z., podľa ktorého každý zo spolumajiteľov má právo využívať vynález, ktorý je predmetom patentu s výnimkou poskytnutia práva využívania vynálezu tretej osobe ak sa spolumajitelia nedohodnú inak. K znaleckému posudku č. 2/2010 vypracovaného znalcom O.. C. G. znalec O.. A. uviedol, že menovaný znalec vypočítal primeranú odmenu žalobcovi ako spolupôvodcovi z vyhodnotenia prínosov vyhodnotených žalovaným z výroby nových výrobkov Fenochem 46/418, Fenofem 508, Fenochem DMEA, Fenochem TEA a Fenochem SK vo forme neštandardnej úspory nákladov za tzv. krycí príspevok, tvorený rozdielom predajných tržieb za predaj uvedených výrobkov a nákladov na materiál a energiu v uvedenom období. Uviedol, že základnou metodickou chybou posudzovaného znaleckého posudku je, že znalec mal vyhodnotiť u žalovaného v spore len úsporu z výroby porovnávaných nových výrobkov s využitím patentu č. 287841 a pôvodného výrobku pri použití porovnateľných hodnôt vo výpočte a nie dosiahnutý hospodársky výsledok strediska 3230 Fenokol v roku 2004 a 2005 prepočítaný na výrobky s využitím patentu č. 287841. Znalec O.. A. v znaleckom posudku poukázal na to, že predmetom patentu č. 287841 je totiž iba návrh technického spôsobu a výroby nových výrobkov, nie návrh nového ekonomickejšieho fungovania strediska 3230 Fenokol, t. j. tento nezahŕňa celú jeho technickú, technologickú, organizačnú, ekonomickú a dodávateľsko - odberateľskú štruktúru, ktorá má vplyv na dosiahnutý hospodársky výsledok strediska 3230 Fenokol v roku 2004, 2005 a výrazne skresľuje význam oceňovaného patentu. Poukázal na to, že z posudzovaných podkladov vyplýva, že predmetný patent i súvisiace úlohy RVT boli u žalovaného po technickej stránke zamerané na zníženie úplných výrobných nákladov vyrábaného výrobku Fenochem 35 novými výrobkami s vyššími kvalitatívnymi parametrami a predĺženou dobou skladovateľnosti. Spoločne tieto technické parametre mali mať za úlohu i zvýšenie výroby a zisku, prípadne zníženie straty z ich výroby takýchto výrobkov u žalovaného. Uviedol, že nakoľko si znalec (O.. G.) nevyžiadal od žalovaného v rovnakej cenovej úrovni rozkalkulované náklady VOC pôvodného a nových výrobkov, nemohol ani použiť vhodnú metodiku určenia prínosu, nakoľko táto je rôzna pri vyhodnocovaní výroby nového výrobku nahradzujúceho pôvodný s nižšími výrobnými nákladmi ako s vyššími výrobnými nákladmi v kumulácii so súčasne dosahovaným ziskom alebo stratou. Uviedol, že

z uvedených dôvodov nie je možné potvrdiť výšku prínosov vyhodnotených znalcom O.. G. a je nutné uskutočniť ich opätovný výpočet.

35. Znalec O.. A. pri výpočte primeranej odmeny vychádzal z podkladov poskytnutých mu žalovaným, pričom výšku pôvodcovskej odmeny stanovil (vypočítal) na sumu 83 Eur so splatnosťou ku dňu 21.11.2003, odmena splátková za 1. rok využitia patentu č. 287841 (PP 1631- 2003) bola určená vo výške 3.756 Eur , za 2. rok využitia vo výške 14.522 Eur, spolu 18.278 Eur so splatnosťou ku dňu 5.12.2011. Znalec ponechal na zvážení súdu aplikáciu bonusu vo výške 15.537 Eur. Pri výpočte splátkovej odmeny znalec postupoval nasledovne: vypočítal základnú odmenu: 32.500,-, Sk + 4.841.400,-, Sk (prínos z prvého roku využitia patentu) x 2,0% = (32.500 + 96.828) = 129.328,-, Sk; bonifikáciu 85% : 129.328,-, Sk x 85% = 109.929,-, Sk , spolu 239.257,-, Sk. Z uvedenej odmeny žalobcovi prináleží podiel 87,5% , t.j. základná odmena: 129.328,-, Sk x 87,5 % = 113.162,-, Sk, t.j. 3.756 Eur; bonifikácia: 109.929,-, Sk x 87,5 % = 96.188,-, Sk, t.j. 3.193 Eur, spolu 209.350,-, Sk, t.j. 6.949 Eur. Splátkovú odmenu za 2. rok využitia patentu znalec vypočítal nasledovne: 32.500,-, Sk (základná odmena) + 25.872.960,-, Sk (prínos z druhého roku využitia patentu) x 2,0% = (32.500 + 517.459) = 549.959,-, Sk. Nakoľko maximálna odmena podľa Smernice GR žalovaného č. S- 05/2003- OR činí 500.000,-, Sk, znalec upravil základnú odmenu na uvedenú výšku ; bonifikáciu 85% : 500.000,-, Sk x 85% = 425.000,-, Sk, spolu 925.000,-, Sk. Z uvedenej odmeny žalobcovi prináleží podiel 87,5% , t.j. základná odmena: 500.000,-, Sk x 87,5 % = 437.500,-, Sk, t.j. 14.522 Eur; bonifikácia: 425.000,-, Sk x 87,5 % = 371.875,-, Sk, t.j. 12.344 Eur, spolu 809.375,-, Sk, t.j. 26.866 Eur (viď. aj bod 17 odôvodnenia rozsudku).

36. Znalec O.. A. pri výpočte primeranej odmeny vychádzal z určenia prínosu z prvého a z druhého roku využitia patentu č. 287841 z podkladov predložených žalovaným, znalec pri určení odmeny pôvodcom za využitie zamestnávateľského patentu sa riadil Smernicou generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003 Z.z., ktorou sa riadil aj znalec O.. G.. Znalec O.. A. tak vypočítal odmenu pohnutkovú (bod 5.5.5 Smernice) a pri výpočte pohnutkovej odmeny O.. A. použil rovnakú metódu výpočtu ako O.. C. G. a vychádzal z priemernej hodnoty - z rozsahu uvedenej v Smernici generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003-OR zo dňa 24.3.2003 s názvom „ Organizácia a riadenie vynálezcovstva a zlepšovateľstva, t. j. vo výške 4.500,- Sk (v Smernici od 4.000,- Sk - 5.000,- Sk) a z tejto sumy žalobcovi patrí čiastka 83 Eur (4.500,- Sk x 70 %) (pôvodcovský podiel) x 79 % (prekročenie pracovných povinností) = 2.489,- Sk, pričom táto odmena bola splatná 21.11.2003 s poukazom na vyššie uvedené splatnosti odmien. Znalec O.. A. poukázal na tú skutočnosť, že O.. H. P.Ú. je 20 % spolumajiteľom vynálezu (patentu), na menovaného sa nevzťahuje postup určenia pôvodcovskej odmeny za využívanie zamestnávateľského vynálezu a z toho dôvodu sa podiel splátkovej odmeny ostatným pôvodcom (žalobcovi a O.. U., voči ktorým žalovaný uplatnil právo na riešenie) zmenil a to voči žalobcovi na 87,5 % a voči O.. C. U. na 12,5 % (100 % : 80 %) x 70 %; (100 % : 80 % x 10 %). Znalec určil splátkovú odmenu za prvý rok využitia odo dňa 29.12.2003 do 28.12.2004, pričom prínos činil sumu 4.841.400,- Sk. Ďalej splátková odmena vychádza z prílohy č. 4 Smernice generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003-OR zo dňa 24.3.2003 a z bonifikácie za dosiahnutie zvýšených ekonomických prínosov podložených ziskom podľa bodu 5.5.8 citovanej Smernice, t. j. 85 %. Splátková odmena z prvého roku využitia činí sumu 3.756 Eur a splátková odmena z druhého roku využitia patentu odo dňa 29.12.2004 do 28.12.2005 činí sumu 14.522 Eur. Splatnosť odmeny znalec určil na deň 5.12.2011. Celkom pôvodcovská odmena žalobcu z využitia predmetného vynálezu (patentu) činí sumu 18.278 Eur. O.. A. ponechal na zváženie a rozhodnutie súdu aplikáciu bonusu podľa bodu 5.5.8 Smernice generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003-OR poukazujúc na to, že jedná sa o technický a ekonomický význačný vynález. Výšku bonusu znalec vypočítal celkovo na sumu 15.537 Eur; v prípade prvého roku využitia bonus činil 3.193 Eur, v prípade za druhý rok využitia 12.344 Eur.

37. Súd vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku O.. A., považujúc ho za znalecký posudok vypracovaný odborníkom vyčerpávajúcim spôsobom a ktorý odpovedal komplexne a odborne na otázky mu kladené súdom a ktoré otázky boli stranám sporu známe, určil primeranú odmenu žalobcovi ako spolupôvodcovi vynálezu podľa výpočtov učinенých menovaným znalcom.

38. Súd nepristúpil k aplikácii bonusu podľa bodu 5.5.8 Smernice GR žalovaného č. S-05/2003-OR a v tomto smere sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že priznanie bonusu je fakultatívnym nárokom a priznanie bonusu podľa citovanej Smernice je v právomoci žalovaného.

39. Keďže súd považoval kontrolný znalecký posudok vypracovaný O.. A. za vypracovaný na vysokej odbornej úrovni a jedná sa o otázku v spore, na zodpovedanie ktorej sa vyžadujú odborné znalosti, súd návrh žalobcu na nariadenie ďalšieho (v poradí tretieho) znaleckého dokazovania zamietol a zamietol aj návrh žalobcu na vypočutie ním navrhovaného svedka O.. P., ktorého navrhol vypočuť žalobca ako autora Smernice GR žalovaného, považujúc vykonanie tohto dôkazu za nadbytočné vzhľadom na to, čo vyšlo počas konania najavo.

40. K námietke žalobcu ohľadom nemožnosti použitia Smernice generálneho riaditeľa žalovaného č. S-05/2003-OR súd uvádza, že práve pre takéto prípady, ako je prípad žalobcu, u žalovaného bol vydaný interný predpis - Smernica, ktorá stanovovala právomoci a zodpovednosti na základe Patentového zákona s cieľom zabezpečiť riadenie činnosti v oblasti vynálezov a zlepšovacích návrhov a vytvoríť právnu úpravu pre zabezpečenie riadenia v oblasti vynálezov a zlepšovacích návrhov a zabezpečiť trvalé zlepšovanie vo všetkých činnostiach, pričom táto Smernica bola záväzná pre všetkých zamestnancov žalovaného a slúžila k správne uplatňovaniu právnych noriem v danej oblasti všetkými zamestnancami spoločnosti. Táto Smernica bližšie upravovala, resp. aj definovala, čo treba rozumieť pod pojmom zamestnanecký vynález, resp. vynález spoločnosti, upravovala postup pri uplatnení si práva na riešenie, upravovala postup pre odmeňovanie, postup pri posudzovaní pracovných úloh pôvodcu alebo zlepšovateľa, upravovala vyhodnocovanie prínosov. Súd je toho názoru, že ak by takýto interný predpis u žalovaného vôbec nebol, bola by daná absolútna svojvôľa pri určovaní výšky primeranej odmeny voči jednotlivým zamestnancom, ktorí vytvorili vynález a voči ktorým si zamestnávateľ uplatnil právo na riešenie, t. j. voči pôvodcom. Svojvôľa pri určení primeranej odmeny sa tiež nepripúšťa v súdnom konaní a správne znalci (O.. A., O.. G.) vo svojich znaleckých posudkoch a pri svojich výpočtoch aplikovali predmetnú Smernicu pre výpočet primeranej odmeny. Námietky žalobcu v tomto smere neobstoja, sú irelevantné až zavádzajúce.

41. Súd zhodnotiac vykonané dokazovanie, berúc do úvahy nesporné tvrdenia strán sporu, dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná do zaplatenia sumy 18.361 Eur (83 + 18.278). V prevyšujúcej časti žaloba žalobcu dôvodná nie je s poukazom na vyššie uvedené právne zhrnutie.

42. Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v znení do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

44. Veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania od dlžníka, pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku (§ 517 Občianskeho zákonníka). Začiatok omeškania sa odvíja od splatnosti dlhu. Splatnosť primeranej odmeny - pohnutkovej a splátkovej bližšie logicky vysvetlil znalec O.. A.P. v znaleckom posudku. Súd vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku sa stotožnil so splatnosťou primeranej odmeny tak, ako splatnosť určil menovaný znalec, t.j. splatnosť pohnutkovej odmeny v sume 83 Eur bola dňa 21.11.2003 a splatnosť splátkovej odmeny 18.278 Eur dňa 5.12.2011. Žalobca v žalobe žiadala priznať príslušenstvo - úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 134.397,19 Eur od 25.7.2006, pričom svoj nárok právne neodôvodnil.

45. Súd poukazujúc na § 216 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu, priznal žalobcovi ním žiadanú výšku úroku z omeškania, ktorá je v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení do 31.1.2013, resp. je ním uplatňovaná v nižšej výške na akú má nárok, s tým, že do omeškania so sumou 83 Eur sa žalovaný dostal od 22.11.2003, avšak vzhľadom k tomu, že žalobca žiadal úroky z omeškania od 25.7.2006, súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 83 Eur od 25.7.2006 do zaplatenia. So sumou 18.278 Eur sa žalovaný dostal do omeškania od 6.12.2011, výška úroku z omeškania k prvému dňu omeškania predstavovala 9,25 %, avšak vzhľadom k tomu, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 8 % ročne, súd priznal žalobcovi ním žiadanú výšku úrokov zo sumy 18.278 Eur od 6.12.2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa ust. § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 134.397,20 Eur a súd mu priznal sumu 18.361,- eura. Žalobca tak bol v konaní úspešný len, percentuálne vyjadrenej, na 13,66 % a neúspešný v pomere 86,34 %. Z uvedeného dôvodu vznikol žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72,68 % (86,34 % - 13,66 %).

50. Súd v prejednávanej veci o trovách konania rozhodol s poukazom na § 257 CSP, a výnimočne náhradu trov konania stranám sporu, resp. žalovanému nepriznal. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: - dôvody hodné osobitného zreteľa, - výnimočné okolnosti.

51. Použitie § 257 CSP je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na tú stranu sporu, ktorý by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane sporu a existencia výnimočnosti daného prípadu. Je potrebné prihliadnuť najmä na okolnosti, či strana sporu, ktorej sa priznáva náhrada trov konania uviedla skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktoré jej patrili. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie strán sporu. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery strán sporu, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradit' trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu práva, k uplatneniu nároku a prihliadať i na postoj strán v konaní.

52. V posudzovanej veci súd má za to, že tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne nepriznal úspešnému žalovanému náhradu trov konania. V prejednávanej veci by pre žalobcu - v spore neúspešnej strane platenie trov konania, podľa názoru súdu, znamenalo zaťažujúci zásah do jeho majetkovej (finančnej) sféry, toto by sa v neprimeranej miere dotklo žalobcu, došlo by k jeho existenčnému ohrozeniu. Naopak žalovaný je právnickou osobou a jedná sa o veľkú akciovú spoločnosť s vysokými príjmami a nepriznanie trov konania sa ho nedotkne v žiadnej sfére (finančnej, majetkovej, sociálnej) .

53. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1.7.2016).

54. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

55. Podľa č. 4 ods. 1, 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak,

aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

56. Článok 4 základných zásad CSP obsahuje analógiu legis a analógiu iuris, ktorá umožňuje sudcovi použiť ustanovenia svojím obsahom a účelom natoľko podobné, že je podľa neho žiaduce posúdiť aj právne veci, ktoré do hypotézy právnej normy výslovne poňaté neboli.

57. V konaní vznikli trovy štátu, spočívajúce v časti znalečného, vyplateného z finančných prostriedkov štátu v zmysle uznesení sp. zn. 17C/120/2006 - 380 zo dňa 14.7.2010, 9Co/113/2012 - 734 zo dňa 25.2.2013, 17C/120/2006 - 850 zo dňa 21.3.2016 a 205/2015-53 zo dňa 27.9.2016 a v časti vyplatenia svedočného v zmysle uznesenia sp. zn. 17C/20120/2006 - 220 zo dňa 20.5.2005. V novej úprave Civilného sporového poriadku, účinnnej od 1.7.2016 absentuje osobitné ustanovenie, ktoré by upravovalo náhradu trov, ktoré platil štát. Súd preto pri rozhodovaní vychádzal z článku 4 ods. 1 CSP. Predmetnú otázku najbližšie čo do obsahu a účelu upravuje ust. § 255 CSP event. § 256 ods.1 CSP, podľa ktorého nielen účastníci konania, ale aj štát má právo na náhradu trov, ktoré platil, v závislosti od výsledkov konania. Súd zastáva názor, že nie je vylúčená ani aplikácia ust. § 257 CSP.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené, povinnosť platiť štátu trovy, vznikla žalobcovi ako strane v spore neúspešnej. Žalobcovi bolo uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 14.3.2007 sp. zn. 17C/120/2006- 63 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, a preto túto povinnosť žalobca nemá. Súd tak uzavrel, že štátu takto vzniknuté trovy konania nepriznal a rozhodol tak s poukazom na článok 4 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I (§ 355 ods. 1, § 362 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nestranným procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo k rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).